

allerede har udviklet, jeg tror, at de ere et nødvendigt Onde, saaledes som Forholdene nu en Gang have udviklet sig her til Lands. Jeg tror ganske vist, vi komme bort derfra, og jeg haaber med ham og med andre ærede Medlemmer, der have udtalt sig, at dette maa ske snart; men et nødvendigt Onde har jeg betragtet dem som. Men deraf følger ikke, at fordi en Tilstand maa siges at være uregelmæssig, maa siges at være anormal, maa siges i og for sig at være et Onde, at man derfor ikke skulde søge at faa det bedst mulige for Land og Rige ud af den, naar den nu en Gang eksisterer. Jeg har derfor været af den Mening, at naar en Konflikt indtraadte, naar som Følge deraf vi kom ind i provisoriske Tilstande, saa skulde de ikke alene benyttes til en god, politisk Kamp, men man skulde søge at faa saadanne Sager gennemførte, som man havde forsøgt at faa gennemført ad anden Vej. som dette ikke var lykkedes med, men som af dem, der havde Ansvaret, maatte erkendes at være i Sandhed nødvendige. Saaledes betragter jeg Forsvarssagens Ordning, og derfor har jeg gjort mit til, at vi ere komne saa vidt med dens Ordning, som vi nu ere. Det har for mig været en Samvittigheds Sag just at faa denne Sag ført saa vidt, som den er kommen, og jeg har ikke lige overfor denne Sags efter min Mening ubetingede Vigtighed, Vigtighed fremfor alt andet, ment at kunne eller burde tage Hensyn til formelle Betæneligheder.

Det ærede Medlem for Vejle Amts 3dje Valgrets (Falkenshjerne) talte i bevægede Ord om, at det værste ved den Politik, der var ført her i Landet, var, at overfor det Forhold, hvor alle Landets Borgere just burde være enige, just overfor dette Forhold havde man ad provisorisk Vej grebet ind i høj Grad og grebet ind, efter hans Mening naturligvis, paa uberettiget Maade. Jeg kan være enig med det ærede Medlem i, at Enighed i Landets Politikk overfor Udlandet, og hvad hermed hænger sammen, Enighed om hele Forsvarsvæsenet, var det ønskelige. Det var det ønskeligste, om saadant kunde have været opnaaet her i Landet; men desværre har det vist sig at være umuligt. Den eneste Enighed, der kunde være fremkommen paa dette Punkt, var Enighed om intet at gennemføre — det ved det ærede Medlem endelig lige saa godt som jeg — og denne Enighed kunde jeg i alt Fald ikke være med til. Se, hermed har jeg forklaret, saa godt jeg har været i Stand til det, min Opfattelse paa dette Punkt, og jeg har søgt at vise, at den dog i alt Fald har en Begrundelse — ikke en Begrundelse i Lyft til

Magten, men en Begrundelse i Realiteterne — i det, man ønsker gennemført for Landets Skyld. Jeg skal i Forbindelse hermed udtale mig med et Par Ord om, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem fra Skøge (Hørup) om, hvad han forstaar ved og kalder Militarisme og Chauvinisme. Det forekommer mig altid underligt og mærkeligt, at man i vort Land vil tale om Militarisme, i alt Fald maa der forstaas noget ganske andet herved, end hvad der forstaas i andre Lande. Alle vore Forhold ere saa civile, som man kan ønske, vort Hærvæsens Ordning saa lidet militaristisk, som man kan ønske det. Alt, hvad vi forlange, hvad Militær angaar, er kun til Landets Forsvar, det er ikke paa nogen Maade, hvad man i alt Fald i andre Lande forstaar ved Militarisme. Og hvad Chauvinismen angaar, vil jeg sige, at jeg ikke ved, at der i Virkeligheden findes nogen her i Landet, som mener, at det, vi nu gøre for vort Forsvarsvæsen, skal tænkes anvende paa anden Maade end til vort Forsvar; men ganske vist mene vi, at dette Forsvarsvæsen skal indrettes saaledes, at vi kunne forsvare os, og at det, naar den Ulykke skulde komme, at vi bleve angrebne, ogsaa er vor bestemte Villie at ville forsvare os, ville føre en Krig. Hvis dette skal kaldes Chauvinisme, saa for mig gerne, jeg kalder det kun en bestemt Villie til at forsvare det Land, som vi ere satte til at leve i, og hvis Borgere vi nu en Gang ere fødte til at være.

Jeg skal dernæst gaa over til at sige lidt om min Opfattelse af, hvad man kalder Forhandlingspolitik; men her er det, jeg ganske vist gerne vilde vide, hvad Forstel der er paa den Forhandlingspolitik, som man bestandig taler om er indledet i Fjor, og den Forhandlingspolitik, som i de foregaaende Aar har været ført. Visneproduktionen er jo afbrudt længe før i Fjor. Der er de foregaaende Aar gennemført meget vigtige Sager saavel paa det ene som paa det andet af de civile Ministeriers Omraade: Jærnbanesager, Jiseriloven paa Indenrigsministeriets Omraade, Arksivsagen og Døvsstummesagens Ordning paa Kultusministeriets Omraade, den store Konvertering af Statsgælden paa Finansministeriets Omraade og endelig forskellige vigtige Love paa Justitsministeriets Omraade. Hvad gør da Forstøtten — spørger jeg — mellem den tidligere Forhandlingspolitik og den, som man siger, blev indledet i Fjor. Jeg kan ikke se anden Forstel end den — og det synes mig ogsaa, at det blev antydet i Fjor fra ærede Medlemmers Side — at Meningen var, at den Forhandlingspolitik, som nu var indledet, burde føre til